

Odbor za Ustav, Poslovník
i politički sustav
Klasa: 021-12/12-06/19
Urbroj: 6521-1-12-11
Zagreb, 5. srpnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 57. Poslovnika Hrvatskoga sabora Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav Hrvatskoga sabora podnosi Konačni prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskoga sabora s prijedlogom da Hrvatski sabor raspravi o Konačnom prijedlogu odluke na 4. sjednici.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Odbor je odredio zastupnika Josipa Leku, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Josip Leko

Odbor za Ustav, Poslovnik
i politički sustav

**KONAČNI PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA POSLOVNIKA
HRVATSKOGA SABORA**

Zagreb, srpanj 2012.

KONAČNI PRIJEDLOG ODLUKE

O IZMJENAMA I DOPUNAMA POSLOVNIKA HRVATSKOGA SABORA

Članak 1.

U Poslovniku Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 71/00., 129/00., 117/01., 6/02. – pročišćeni tekst, 41/02., 91/03., 58/04., 39/08. i 86/08.) u članku 3. stavku 2. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: „a u slučaju njegove spriječenosti, najstariji izabrani zastupnik.“.

Članak 2.

U članku 5. stavku 2. iza riječi: „tajnika Sabora“ umjesto veznika: „i“ stavlja se zarez, a iza riječi: „poslove“ dodaju se riječi: „te druga radna tijela“.

Članak 3.

U članku 9. stavku 2. riječi: „i davanjem prisege“ brišu se.

Članak 4.

U članku 13. iza riječi: „poslove,“ dodaju se riječi: „odnosno drugih radnih tijela“.

Članak 5.

Iza članka 20. dodaje se članak 20.a koji glasi:
„Zastupnik potvrđuje dolazak u Hrvatski sabor zastupničkom iskaznicom, elektroničkim putem.

Potvrdom dolaska iz stavka 1. ovoga članka smatra se i sudjelovanje zastupnika u radu radnih tijela, putovanje zastupnika po odobrenju predsjednika Hrvatskoga sabora te obveze prema klubu zastupnika.“

Članak 6.

U članku 23. stavku 2. iza riječi: „tijelo“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „odnosno privatni tužitelj,“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:
„Privatni tužitelj, prilikom podnošenja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, dužan je priložiti dokaz o podnesenoj tužbi nadležnom sudu.“.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., iza riječi: „tijelo“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „odnosno privatni tužitelj“.

Članak 7.

U članku 30. stavci 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„Klub zastupnika ima pravo zaposliti jednog službenika na poslovima tajnika Kluba na teret sredstava Sabora.

Klubovi zastupnika mogu zaposliti jednog, a na svakih sljedećih 15 članova Kluba još po jednog službenika, za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Kluba, a na teret sredstava Sabora.

Tajnik Kluba zastupnika iz stavka 2. ovog članka i službenik Kluba iz stavka 3. ovoga članka moraju ispunjavati uvjete u skladu sa zakonom i drugim propisima.“.

Članak 8.

Iza članka 30. dodaju se članci 30.a i 30.b koji glase:

„Članak 30.a

Državni službenici raspoređuju se na radna mjesta u klubove zastupnika na određeno vrijeme, uz njihovu suglasnost, do dana prestanka mandata pojedinog saziva Sabora.

Ako se na radno mjesto iz stavka 1. ovoga članka raspoređuje državni službenik istog ili drugog državnog tijela, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona koje se odnose na premještaj državnih službenika.

Po prestanku mandata pojedinog saziva Sabora službenici iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na slobodna radna mjesta za koja ispunjavaju uvjete, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se mogu rasporediti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona koje se odnose na stavljanje službenika na raspolaganje Vladi.

Protiv rješenja iz stavaka 1. - 3. ovoga članka žalbu može izjaviti službenik za kojeg se rješenje donosi. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 30.b

Na radna mjesta u klubove zastupnika osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme, bez prethodne provedbe javnog natječaja odnosno oglasa za prijam u državnu službu.

Državni službenici iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se raspoređivati na radna mjesta izvan klubova zastupnika.

Na državne službenike iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe zakona koje se odnose na probni rad, državni stručni ispit, premještaj i napredovanje.

Državnom službeniku iz stavka 1. ovoga članka državna služba može prestati prije isteka mandata pojedinog saziva Sabora, na temelju odluke predsjednika Kluba zastupnika.“.

Članak 9.

U članku 40. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„Zamjenika tajnika Sabora, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, na poslovima iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka zamjenjuje pomoćnik tajnika Sabora kojeg za to ovlasti predsjednik Sabora.“

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 10.

U članku 53. stavku 1. riječi: „državni tajnik, zamjenik državnog tajnika u središnjem državnom uredu“ zamjenjuju se riječima: „zamjenik ministra“.

Članak 11.

U članku 56. stavku 1. točka 6.a briše se.

U točki 10. iza riječi: „rad“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „ mirovinski sustav“.

U točki 10.a riječ: „skrb“ zamjenjuje se riječju: „politiku“.

U točki 11. riječi: „mladež i šport“ zamjenjuju se riječima: „mlade i sport“.

U točki 14.a iza riječi: „okoliša“ dodaju se riječi: „i prirode“.

U točki 16. riječi: „ribarstvo i ruralni razvoj“ brišu se.

U točki 16.a iza riječi: „razvoj“ briše se zarez, a riječi: „šumarstvo i vodno gospodarstvo“ zamjenjuju se riječima: „i fondove Europske unije“.

U točki 17. riječ: „veze“ zamjenjuje se riječju: „infrastrukturu“.

Članak 12.

U članku 57. stavku 2. podstavak 13. briše se.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Odbor obavlja i druge poslove određene ovim Poslovníkom i zakonom.“.

Članak 13.

Članak 60. mijenja se i glasi:

„Odbor za zakonodavstvo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još 6 članova imenuje se iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.“.

Članak 14.

U članku 63. podstavci 4. i 5. brišu se.

U dosadašnjem podstavku 6., koji postaje podstavak 4., iza riječi: „revizije“, zarez i riječi: „financijske policije“ brišu se.

Dosadašnji podstavak 7. postaje podstavak 5.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Odbor obavlja nadzor nad sigurnosno-obavještajnim agencijama u skladu sa zakonom naročito u pogledu zaštite Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda te daje mišljenje o imenovanju čelnika sigurnosnih službi u skladu s Ustavom.“.

Članak 15.

U članku 65. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Odbor raspravlja prijedloge zakona kojima se stvaraju materijalne obveze i o svojim mišljenjima, stajalištima i prijedlozima izvještava Sabor.“.

Članak 16.

U članku 67. stavku 1. dodaje se novi podstavak 1. koji glasi:

„- strategiju gospodarskog razvoja Republike Hrvatske,“.

Dosadašnji podstavci 1.-5. postaju podstavci 2.-6.

Iza dosadašnjeg podstavka 6., koji postaje podstavak 7., dodaje se podstavak 8. koji glasi:

„- malo i srednje poduzetništvo, obrtništvo i zadrugarstvo.“.

Članak 17.

Naslov iznad članka 68.a i članci 68.a i 68.b brišu se.

Članak 18.

U članku 70. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: „a još tri člana može se imenovati i to: jedan predstavnik Hrvatske turističke zajednice i dva člana iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.“.

Članak 19.

U članku 72. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ima predsjednika, potpredsjednika i 13 članova iz reda zastupnika, a još 4 člana može se imenovati i to: dva iz reda predstavnika vjerskih zajednica (jedan predstavnik Katoličke crkve i jedan predstavnik svih drugih vjerskih zajednica) te dva predstavnika udruga za zaštitu ljudskih prava.“.

Članak 20.

U članku 73. stavku 1. podstavak 7. briše se.

Dosadašnji podstavak 8., koji postaje podstavak 7., mijenja se i glasi:

„- predlaganje kandidata za izbor dva člana Državnog sudbenog vijeća iz reda zastupnika,“.

Dosadašnji podstavci 9. i 10. brišu se.

Dosadašnji podstavak 11., koji postaje podstavak 8., mijenja se i glasi:

„- predlaganje kandidata za izbor dva člana Državnoodvjetničkog vijeća iz reda zastupnika.“.

Dosadašnji podstavak 12. briše se.

Dosadašnji podstavci 13.-17. postaju podstavci 9.-13.

Iza dosadašnjeg podstavka 18., koji postaje podstavak 14., dodaje se novi podstavak 15. koji glasi:

„- besplatnu pravnu pomoć i probaciju,“.

Dosadašnji podstavak 19. postaje podstavak 16.

Stavak 2. briše se.

Članak 21.

U naslovu iznad članka 75. iza riječi: „rad“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „mirovinski sustav“.

U članku 75. u uvodnoj rečenici iza riječi: „rad“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „mirovinski sustav“.

Članak 22.

U članku 76. iza riječi: „rad“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „mirovinski sustav“.

Članak 23.

U naslovu iznad članka 76.a riječ: „skrb“ zamjenjuje se riječju: „politiku“.

U članku 76.a u uvodnoj rečenici riječ: „skrb“, zamjenjuje se riječju: „politiku“.

Članak 24.

U članku 76.b riječ: „skrb“ zamjenjuje se riječju: „politiku“.

Članak 25.

U naslovu iznad članka 77. riječi: „mladež i šport“ zamjenjuju se riječima: „mlade i sport“.

U članku 77. riječ: „mladež“ zamjenjuje se riječju: „mladi“, a riječ: „šport“ zamjenjuje se riječju: „sport“ u odgovarajućem padežu.

Članak 26.

Članak 78. mijenja se i glasi:

„Odbor za obitelj, mlade i sport ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a mogu se imenovati 3 vanjska člana.“.

Članak 27.

U članku 80. riječ: „do“ briše se.

Članak 28.

U članku 84. riječ: „dva“ zamjenjuje se brojkom: „3“.

Članak 29.

U naslovu iznad članka 84.a iza riječi: „okoliša“ dodaju se riječi: „i prirode“.
U članku 84.a. u uvodnoj rečenici iza riječi: „okoliša“, dodaju se riječi: „i prirode“.

Članak 30.

U članku 84.b iza riječi: „okoliša“ dodaju se riječi: „i prirode“.

Članak 31.

U naslovu iznad članka 87. iza riječi: „poljoprivredu“ zarez i riječi: „ribarstvo i ruralni razvoj“ brišu se.

U članku 87. iza riječi: „poljoprivredu“ zarez i riječi: „ribarstvo i ruralni razvoj“ brišu se, a riječ: „seljaštva“, zamjenjuje se riječima: „šumarstva, vodnog gospodarstva“.

Članak 32.

U članku 88. iza riječi: „poljoprivredu“ zarez i riječi: „ribarstvo i ruralni razvoj“ brišu se.

Članak 33.

U naslovu iznad članka 88.a briše se zarez, a riječi: „šumarstvo i vodno gospodarstvo“ zamjenjuju se riječima: „i fondove Europske unije“.

U članku 88.a iza riječi: „razvoj“ briše se zarez, riječi: „šumarstvo i vodno gospodarstvo“ zamjenjuju se riječima: „i fondove Europske unije“, a riječi: „šumarstva i vodnog gospodarstva“ zamjenjuju se riječima: „korištenja sredstava iz fondova Europske unije, gospodarskog i socijalnog razvoja otoka i priobalja, obnovu i razvoj područja stradalih u Domovinskom ratu.“

Članak 34.

U članku 88.b iza riječi: „razvoj“ briše se zarez, a riječi: „šumarstvo i vodno gospodarstvo“ zamjenjuju se riječima: „i fondove Europske unije“.

Članak 35.

U naslovu iznad članka 89. riječ: „veze“ zamjenjuje se riječju: „infrastrukturu“.

U članku 89. riječ: „veza“, zamjenjuje se riječju: „infrastruktura“ u odgovarajućem broju i padežu, a iza riječi: „brodova“ zarez i riječi: „obalne straže i gospodarskog i socijalnog razvoja otoka“ brišu se.

Članak 36.

U članku 90. riječ: „veze“ zamjenjuje se riječju: „infrastrukturu“.

Članak 37.

U članku 91. podstavku 9. iza riječi: „Poslovníkom“ dodaju se riječi: „i zakonom“.

Članak 38.

U članku 98. dodaje se stavak 2. koji glasi:
„Odbor obavlja i druge poslove određene zakonom.“

Članak 39.

U članku 109. stavku 1. iza riječi: „Vlade“ briše se zarez , a riječi: „državnog tajnika i zamjenika državnog tajnika u središnjem državnom uredu“ zamjenjuju se riječima: „i zamjenika ministra“.

Članak 40.

Članak 139. briše se.

Članak 41.

U članku 140. stavku 2. riječ: „dostavljaju“ zamjenjuje se riječima: „mogu dostaviti“, a iza riječi: „radnom tijelu“, umjesto zareza stavlja se točka, a riječi: „vodeći računa kako bi matično radno tijelo moglo raspraviti njihova mišljenja i stajališta“ brišu se.

Članak 42.

U članku 141. stavku 2. riječi: „će razmotriti“ zamjenjuju se riječima: „može razmotriti“.

Članak 43.

U članku 164. riječi: „konačnom prijedlogu“ zamjenjuju se riječima: „tekstu konačnog prijedloga“.

Članak 44.

U članku 180. stavku 7. riječi: „ili ispravio netočan navod“ brišu se.

Članak 45.

U članku 208. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Neovisno o redoslijedu zastupnik može dobiti riječ kada želi odgovoriti na izlaganje (replika) te kada želi govoriti o povredi Poslovnika.“.

Članak 46.

Članak 209. mijenja se i glasi:

„Zastupniku koji želi odgovoriti na izlaganje (replika), predsjedatelj daje riječ čim završi govor onoga na čije izlaganje zastupnik želi odgovoriti. Replika zastupnika, odnosno odgovor na repliku, ne može trajati dulje od dvije minute.

Zastupnik može odgovoriti na izlaganje (replika) samo jedanput i to na osnovno izlaganje.

Zastupnik ne može odgovoriti na izlaganje predsjedatelja.

Zastupnik ne može zatražiti riječ da bi odgovorio na izlaganje zbog kojeg je predsjedatelj izrekao govorniku stegovnu mjeru.“.

Članak 47.

Iza članka 209. dodaje se članak 209.a koji glasi:

„Članak 209.a

Zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika predsjedatelj daje riječ čim je ovaj zatraži. Govor tog zastupnika ne može trajati dulje od jedne minute, a zastupnik odmah mora navesti članak Poslovnika o čijoj povredi govori. Predsjedatelj je dužan poslije iznesenog prigovora dati objašnjenje. Ako zastupnik nije zadovoljan danim objašnjenjem, može najaviti da će Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav podnijeti zahtjev za mišljenje o povredi Poslovnika.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku i mora biti obrazložen. Zahtjev mora biti podnesen u roku od 24 sata od izvršenja radnje koja je predmet zahtjeva.

Zastupnik koji ne podnese zahtjev u roku iz stavka 2. ovoga članka gubi pravo govoriti o povredi Poslovnika iz stavka 1. ovoga članka do kraja tekuće sjednice. Ukoliko zastupnik najavi zahtjev zadnji dan tekuće sjednice, a ne podnese ga u roku iz stavka 2. ovoga članka, gubi pravo govoriti o povredi Poslovnika iz stavka 1. ovoga članka na idućoj sjednici Sabora. O imenima zastupnika koji nemaju pravo govoriti o povredi Poslovnika, predsjedatelj obavještava zastupnike na sjednici Sabora.

Odbor je dužan dostaviti mišljenje Saboru u roku od 24 sata od zaprimanja zahtjeva. Ako Sabor nije na okupu u vrijeme zaprimanja zahtjeva, Odbor je dužan dostaviti mišljenje do početka sljedeće sjednice.

Predsjednik Sabora uvrštava mišljenje Odbora u dnevni red prvog sljedećeg dana, ako je sjednica u tijeku, odnosno u dnevni red prve iduće sjednice.

O mišljenju Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Sabor odlučuje bez rasprave.“

Članak 48.

U članku 214. podstavku 4. iza riječi: „Poslovnika“ riječi: „ili ispravak netočnog navoda“ brišu se.

Članak 49.

Članak 220. briše se.

Članak 50.

U članku 223.a stavku 5. iza riječi: „replika“, umjesto zareza stavlja se točka, a riječi: „a može se ispraviti netočan navod“ brišu se.

Članak 51.

U članku 226. stavku 2. podstavak 3. mijenja se i glasi:

„- odluku iz članka 7. stavka 3., 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske,“.

Iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„- državni proračun.“.

Članak 52.

U članku 227. podstavak 4. mijenja se i glasi:

„- donosi odluku iz članka 7. stavka 3., 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske ako se ispuni pretpostavka iz članka 7. stavka 7. Ustava Republike Hrvatske,“.

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7., 8., 9. i 10 koji glase:

„- donosi prethodnu odluku o udruživanju Republike Hrvatske u saveze s drugim državama, odnosno njezinom razdruživanju,

- donosi odluku iz članka 8. Ustava Republike Hrvatske,
- donosi odluku iz članka 126. Ustava Republike Hrvatske,
- donosi zakone sukladno članku 17. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.“

Članak 53.

Članak 229. mijenja se i glasi:

„Glasovanje na sjednici je javno, osim ako ovim Poslovnikom nije određeno da se glasuje tajno.

Javno glasovanje može se provesti dizanjem ruke, poimeničnim ili elektroničkim glasovanjem.

Javno glasovanje u pravilu se provodi elektroničnim glasovanjem.

Na zahtjev predstavnika kluba zastupnika može se provesti glasovanje dizanjem ruke.

Poimenično glasovanje provodi se kada to zatraži klub zastupnika ili predlagatelj.“

Članak 54.

Iza članka 229. dodaju se članci 229.a, 229.b i 229.c koji glase:

„229.a

Prigodom elektroničkog glasovanja svaki zastupnik potvrđuje nazočnost svojim identifikacijskim ključem prije svakog glasovanja.

Zastupnici koji se nalaze u dvorani, a nisu potvrdili nazočnost u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, smatraju se nenazočnim na sjednici.

Elektroničko glasovanje provodi se na način da predsjedatelj poziva zastupnike da potvrde svoju nazočnost, a zatim da se pritiskom na odgovarajuću tipku izjasne „za“ ili „protiv“ prijedloga, odnosno da se uzdrže od glasovanja.

Predsjedatelj proglašava rezultat glasovanja na temelju kontrolnog ekrana.

Glas zastupnika koji je potvrdio nazočnost, a nije prigodom glasovanja pritisnuo tipku „za“, „protiv“ ili „uzdržan“ smatra se uzdržanim glasom.

Članak 229.b

Glasovanje dizanjem ruke provodi se na način da predsjedatelj prvo poziva zastupnike da se izjasne tko je „za“ prijedlog, zatim tko je „protiv“ prijedloga te tko se „uzdržao“ od glasovanja.

Glasovi zastupnika koji su bili nazočni u dvorani, a nisu glasovali „za“ niti „protiv“ prijedloga, a nisu se izjasnili niti da se uzdržavaju od glasovanja, smatraju se uzdržanim glasovima.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod utvrđivanja dnevnog reda sjednice glasuje se „za“ ili „protiv“, a kod glasovanja o amandmanima ako se za njegovo prihvaćanje izjasni manje od polovice nazočnih zastupnika, predsjedatelj može odmah konstatirati da je amandman odbijen.

Članak 229.c

Poimenično glasovanje provodi se na način da svaki prozvani zastupnika ustane i izgovara „za“ ili „protiv“ prijedloga, odnosno „uzdržan“.

Kada je prozivanje završeno, ponovno se prozivaju oni zastupnici za koje u popisu zastupnika nije zabilježeno da su glasovali.

Zastupnike proziva i glasove broji tajnik plenarne sjednice Sabora.“

Članak 55.

U članku 233. stavku 1. iza riječi: „tajnika“ dodaju se riječi: „plenarne sjednice“.

U stavku 2. iza riječi: „tajnik“ dodaju se riječi: „plenarne sjednice“.

Članak 56.

U članku 236. stavku 1. na kraju teksta briše se točka i dodaju riječi: „te samo za kandidate navedene na glasačkom listiću.“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Važeći glasački listić je listić iz kojeg se na siguran i nedvojbjen način može utvrditi kandidat za kojeg je zastupnik glasovao.“

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„Nevažeći glasački listić je:

- nepopunjeni glasački listić,
- listić na kome je zastupnik glasovao za veći broj kandidata od broja kandidata koji se bira,
- listić iz kojega se ne može sigurno i nedvojbeno utvrditi za koje je kandidate zastupnik glasovao.“.

Dosadašnji stavak 4. briše se.

Članak 57.

Članak 238.a briše se.

Članak 58.

U članku 249. stavku 4. na kraju teksta briše se točka i dodaju riječi: „u roku od tri dana od dana izlaganja.“.

Članak 59.

U članku 251. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Radi cjelovitog izvješćivanja zastupnika i javnosti o svom radu Sabor će svoje glasilo i druge publikacije te službene dokumente, u pravilu, objavljivati putem Interneta, odnosno audiovizualnih i multimedijalnih sredstava.“.

Članak 60.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o osnivanju Nacionalnog odbora („Narodne novine“, br. 12/05. i 33/05.).

Članak 61.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Ustavna osnova za donošenje ove Odluke sadržana je u članku 2. stavku 4. i članku 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE ODLUKOM UREĐUJU

Poslovnik Hrvatskog sabora, kojim u skladu s Ustavom uređuje unutarnje ustrojstvo i način rada Sabora, donesen je 2000. godine i od tada je mijenjan i dopunjavani više puta. Na taj način, organizacija i način rada Hrvatskog sabora prilagođavala se, kako demokratskim procesima, tako i novim tehnologijama. Izmjene i dopune Poslovnika sadržane u ovoj Odluci rezultat su višegodišnjeg praćenja provedbe Poslovnika, potrebe usklađivanja s pravnim sustavom te novim sustavom državne uprave.

O sadržaju promjena Poslovnika usuglašena su stajališta na sjednicama predsjedništva Hrvatskoga sabora sa predsjednicima klubova zastupnika Hrvatskoga sabora održanim 10. i 17. travnja 2012.

Predsjedništvo Hrvatskoga sabora je 18. travnja 2012. uputilo Inicijativu za izmjene i dopune Poslovnika Hrvatskoga sabora Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav kao nadležnom radnom tijelu te je od svih klubova zastupnika i nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru zatraženo da dostave svoje prijedloge izmjena i dopuna Poslovnika Hrvatskoga sabora što su isti i učinili.

Pitanja koja se uređuju ovom Odlukom možemo sadržajno podijeliti u tri skupine.

Prva skupina izmjena i dopuna uvjetovana je novim ustrojem državne uprave uvedenim Zakonom o djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11) i Zakonom o sustavu državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11). Tako se, sukladno novom ustroju, predlaže izmijeniti nazive i određene nadležnosti pojedinih radnih tijela te ukinuti Odbor za razvoj i obnovu čije bi nadležnosti preuzeo Odbor za gospodarstvo i Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije. Također se, sukladno Zakonu o sustavu državne uprave, predlaže izmijeniti krug dužnosnika Vlade Republike Hrvatske koji sudjeluju u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela.

Druga skupina, koja se također u jednom dijelu odnosi na djelokrug radnih tijela, posljedica je, kako izmjene hrvatskog zakonodavstva u proteklom periodu, tako i Promjene Ustava Republike Hrvatske iz 2010. godine¹. Kako su, nastupom spomenutih činjenica, neka

---

¹ Iako je bilo očekivano da će ustavne promjene iz 2010. rezultirati i organizacijskom prilagodbom Hrvatskog sabora članstvu u Europskoj uniji, ova Odluka ne sadrži i te odredbe. Naime, člankom 144. stavkom 4. Ustava propisano je da se nadzor Hrvatskog sabora nad djelovanjem Vlade u institucijama Europske unije uređuje

radna tijela izgubila dio nadležnosti, a neka posebnim zakonima dobila nove nadležnosti, iz razloga pravne sigurnosti predlaže se usklađivanje odredaba Poslovnika.

Promjenom Ustava Republike Hrvatske 2010. izmijenjen je i način donošenja pojedinih akata u pogledu većine potrebne za njihovo donošenje te se predloženim izmjenama i dopunama Poslovnika usklađuje i s tim ustavnim odredbama. Tako se državni proračun donosi većinom svih zastupnika, a za odluku o prelasku oružanih snaga preko granice Republike Hrvatske predviđena su dva načina donošenja ovisno o suglasnosti predsjednika Republike.

Treću skupinu pitanja čine izmjene i dopune odredaba vezanih uz konstituirajuću sjednicu, odnosno sam zakonodavni postupak te posebne postupke vezane uz prava i dužnosti zastupnika, čija je provedba, dijelom zbog svoje neusklađenosti s pravnim sustavom, dijelom zbog zlouporabe prava, otežana u praksi ili je rezultirala raspravom o samoj primjeni tih odredaba čime se sama tema rasprave na plenarnoj sjednici postajala nevažna.

Unutar treće skupine, posebice treba izdvojiti ispravak netočnog navoda i povredu Poslovnika. Iako su ti instituti uvedeni iz razloga dinamičnosti rasprave na samoj plenarnoj sjednici, u praksi najčešće služe kao „produžena“ replika te ih je potrebno drugačije urediti. Stoga se Odlukom predlaže ukinuti institut ispravka netočnog navoda, a institut replike „proširiti“ na način da zastupnici mogu replicirati i predstavniku Vlade te predstavniku kluba zastupnika. Istovremeno, kako bi se spriječilo neopravdano ometanje rada na plenarnoj sjednici, predlaže se izmijeniti postupak propisan za povredu Poslovnika. Tako se, između ostalog, predlaže da zastupnik koji najavi, a ne podnese zahtjev Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav u predviđenom roku, gubi pravo govoriti o navedenoj povredi Poslovnika do kraja tekuće, odnosno na idućoj sjednici Sabora. Uređivanjem odredbe na ovaj način stvoreni su preduvjeti za odgovorno korištenje instituta povrede Poslovnika te racionalnije raspravljanje na sjednici Sabora.

Potrebno je napomenuti kako su na navedenu Inicijativu Predsjedništva Hrvatskoga sabora podneseni prijedlozi za izmjene i dopune Poslovnika Hrvatskoga sabora od Kluba zastupnika Hrvatskih laburista-stranke rada, Kluba zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika, zastupnika Hrvatskih laburista-stranke rada Branka Vukšića, nezavisnih zastupnika dr.sc Ivana Grubišića i Jakše Balojevića, zastupnice Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Ruže Tomašić, zastupnika Hrvatske seljačke stranke Damira Bajsa. Osim navedenih prijedloga na Inicijativu, podneseni su i prijedlozi za izmjene Poslovnika Hrvatskoga sabora od Hrvatske obrtničke komore, Saveza udruga za zaštitu potrošača, Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Hrvatske komore fizioterapeuta, Udruge općina u Republici Hrvatskoj te Koalicije srpska sloga. Svi spomenuti prijedlozi biti će razmatrani kada se donese zakon koji će redefinirati i na sustavan način urediti odnos Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske vezano za europska pitanja. U tom smislu će i odredbe

---

zakonom. Kako je spomenuti zakon još u pripremi, Sabor će tek nakon njegova donošenja te u skladu s njim, moći Poslovnikom smisljeno organizacijski urediti svoje djelovanje u uvjetima članstva u Europskoj uniji.

Poslovnika Hrvatskoga sabora biti potrebno uskladiti s odredbama spomenutog zakona. Time bi se administrativni kapaciteti i struktura saborskih odbora prilagodili sa potrebama članstva u Europskoj uniji te na kvalitetan način osiguralo ispunjavanje svih predviđenih obveza u okviru njezinog političkog sustava.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI:

Uz članak 1.

Odredbom se predlaže da, sukladno dosadašnjoj i komparativnoj parlamentarnoj praksi, do izbora predsjednika Hrvatskoga sabora sjednicom privremeno predsjedava predsjednik Hrvatskoga sabora, a u slučaju njegove spriječenosti, najstariji zastupnik iz aktualnog saziva.

Uz članak 2.

Odredbama se predlaže propisati da Sabor može na konstituirajućoj sjednici, osim Mandatno-imunitetnog povjerenstva te Odbora za izbor imenovanja i upravne poslovne, izabrati i druga radna tijela.

Uz članak 3.

Odredbom se predlaže usklađivanje Poslovnika Hrvatskoga sabora sa Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 116/99., 109/00., 53/03., 69/03. - pročišćeni tekst, 167/03., 44/06. - čl. 27. st. 1. Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, 19/07., 20/09., 145/10., 24/11. - čl. 52. st. 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, 93/11. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 120/11. - pročišćeni tekst) koji propisuje da zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost nakon što Sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Uz članak 4.

Obrazloženje kao uz članak 2.

Uz članak 5.

Predloženom odredbom uređuje se metoda evidentiranja dolazaka zastupnika u Hrvatski sabor. Također, uvažavajući i druge obveze zastupnika, taksativno su navedeni oni oblici sudjelovanja zastupnika u radu Sabora za koje vrijedi presumpcija dolaska.

Uz članak 6.

Odredbama ovoga članka predlaže se usklađivanje Poslovnika Hrvatskoga sabora sa Zakonom o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 152/08., 76/09., 80/11. i 121/11. – pročišćeni tekst) u slučajevima kada se kazneni postupak pokreće privatnom tužbom. Kako bi se spriječila zlouporaba instituta imuniteta, predlaže se propisati da je, prilikom podnošenja zahtjeva, privatni tužitelj dužan priložiti dokaz o podnesenoj tužbi nadležnom sudu.

Uz članak 7. i 8.

Odredbom se predlaže razraditi odredbu članka 30. Poslovnika kako bi se radno-pravni položaj službenika u klubovima zastupnika uskladio sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Uz članak 9.

Ovom odredbom predlaže da tajnika plenarne sjednice, u slučaju njegove spriječenosti, na poslovima vezanim uz plenarnu sjednicu, zamjenjuje pomoćnik tajnika Sabora kojeg odredi predsjednik Sabora.

Uz članak 10.

Ovom odredbom predlaže se usklađivanje Poslovnika Hrvatskoga sabora s novim ustrojstvom državne uprave temeljem Zakona o sustavu državne uprave. Prema predloženoj izmjeni članka 53. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sjednici radnog tijela Hrvatskoga sabora treba biti nazočan član Vlade, zamjenik ministra ili pomoćnik ministra kad se na sjednici razmatra prijedlog ili mišljenje Vlade, a čelnik tijela državne uprave kad se na sjednici razmatra pitanje iz njihova djelokruga.

Uz članke 11.-38.

Odredbama se predlaže nazive i djelokrug radnih tijela uskladiti sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11). Na taj način, nazive bi promijenila slijedeća radna tijela:

- Odbor za rad i socijalno partnerstvo – Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo,
- Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb – Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku,
- Odbor za obitelj, mladež i šport – Odbor za obitelj, mlade i sport,
- Odbor za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj – Odbor za poljoprivredu,
- Odbor za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo – Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije,
- Odbor za pomorstvo, promet i veze – Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu.

Također, izmjenama se predlaže ukinuti Odbor za razvoj i obnovu, a njegove nadležnosti preuzeli bi Odbor za gospodarstvo i Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije. Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije preuzeo bi i nadležnost Odbora za pomorstvo, promet i infrastrukturu u vezi s gospodarskim i socijalnim razvojem otoka i priobalja, dok bi šumarstvo i vodno gospodarstvo bilo u nadležnosti Odbora za poljoprivredu. Drugi dio predloženih izmjena posljedica je ustavnih promjena iz 2010. godine i reforme pravosuđa (Odbor za pravosuđe), ali i potrebe usklađivanja Poslovnika sa pravnim sustavom s obzirom da su se nadležnosti pojedinih odbora proširile temeljem posebnih zakona (Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove i Odbor za informiranje informatizaciju i medije). Također se, u vezi s člankom 33. ovog Prijedloga kojim se predlaže brisati odredbu članka 139. Poslovnika, predlaže da Odbor za financije i državni proračun raspravlja prijedloge zakona kojima se stvaraju materijalne obveze i o svojim mišljenjima izvještava Sabor.

Predloženim izmjenama mijenja se i broj članova pojedinih radnih tijela iz reda znanstvenih, javnih i stručnih djelatnika. Tako bi Odbor za obitelj, mladež i šport te Odbor za turizam, koji do sada nisu imali vanjske članove, imali pravo na tri člana, a Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo, umjesto dosadašnjih dva, imao bi tri vanjska člana. Odbor za zakonodavstvo, umjesto dosadašnjih devet vanjskih članova, imao bi šest, a u Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, umjesto dosadašnjih šest, imenovalo bi se četiri vanjska člana.

Uz članak 39.

Odredbom se predlaže usklađivanje odredbe članka 109. Poslovnika s Zakonom o sustavu državne uprave na način da Vlada određuje člana Vlade, odnosno zamjenika ministra za svog predstavnika u Saboru povodom rasprave o prijedlogu zakona i drugih akata.

Uz članak 40.

Odredbom se predlaže brisati članak 139. Poslovnika koji propisuje da Sabor ne može odlučivati o prijedlogu zakona kojim se stvaraju materijalne obveze prije nego, na temelju izvješća Odbora za financije i državni proračun, utvrdi da se za ispunjenje tih obveza mogu osigurati financijska sredstva. Pri tome treba naglasiti da važećim Poslovníkom nije propisana obveza Odbora za financije i državni proračun da raspravlja te prijedloge zakona. Stoga se predlaže brisati odredbu članka 139. te umjesto te odredbe, koja može dovesti do blokade rada plenarne sjednice, predlaže da Odbor za financije i državni proračun raspravlja prijedloge zakona kojima se stvaraju materijalne obveze i o svojim mišljenjima izvješćuje Sabor.

Uz članke 41. i 42.

Odredbama ovih članaka predlaže se da radna tijela, osim Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Ustav, Poslovník i politički sustav, koja su, uz matično, razmatrala prijedlog zakona, mogu dostaviti svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge matičnom radnom tijelu. Isto tako, predlaže se da matično radno tijelo može razmotriti mišljenja, primjedbe i prijedloge koje su mu dostavila druga radna tijela koja su razmatrala prijedlog. Naime, iako je Poslovníkom propisano da „zainteresirana“ radna tijela dostavljaju matičnom radnom tijelu svoja mišljenja vodeći računa kako bi matično radno tijelo moglo raspraviti njihova mišljenja i stajališta te da matično radno tijelo u izvješću Saboru izražava i svoje stajalište o mišljenjima „zainteresiranih“ radnih tijela, ove su odredbe u praksi, zbog prostornih kapaciteta i dinamike rada Sabora, vrlo često teško provediva.

Uz članak 43.

Predloženom odredbom precizira se odredba članka 164. na način da je razvidno da se amandmani mogu podnositi do kraja rasprave o tekstu konačnog prijedloga zakona.

Uz članke 44.-48.

Odredbama se predlaže ukidanje instituta ispravka netočnog navoda. Naime, u praksi su zastupnici često znali zlorabiti institut ispravka netočnog navoda kako bi o jednoj temi mogli govoriti nekoliko puta i dulje od vremena propisanog Poslovníkom. Predloženim izmjenama

spriječile bi se spomenute zloporabe Poslovnika Hrvatskoga sabora i otklonile poteškoće u njegovoj primjeni.

Također, kako bi se spriječilo neopravdano ometanje rada na plenarnoj sjednici, predlaže se izmijeniti postupak propisan za povredu Poslovnika na način da na sjednici Sabora zastupnik može dobiti riječ samo da bi upozorio na povredu Poslovnika. O istaknutoj povredi Poslovnika predsjedavajući plenarne sjednice daje svoje konačno objašnjenje. Međutim, zastupnik koji nije zadovoljan objašnjenjem predsjedavajućeg, neposredno po danom objašnjenju, može najaviti podnošenje zahtjeva za mišljenje o povredi Poslovnika Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav, koji je mišljenje dužan dostaviti u roku od 24 sata od zaprimanja zahtjeva. O mišljenju Odbora Sabor odlučuje bez rasprave. S ciljem odgovornog korištenja instituta povrede Poslovnika, predlaže se da zastupnik koji najavi, a ne podnese zahtjev Odboru u predviđenom roku, gubi pravo govoriti o navedenoj povredi Poslovnika do kraja tekuće donosno na idućoj sjednici Sabora.

Predlaže se i izmjena instituta replike na način da će zastupnik moći replicirati predstavniku Vlade i predstavniku kluba zastupnika.

Uz članak 49.

Bilo je potrebno brisati odredbu članka 220. Poslovnika kao nepotrebnu, obzirom da će se na sustavan i cjelovit način, u okviru odredbe dodanog članka 20.a, urediti evidentiranje dolazaka zastupnika u Hrvatski sabor.

Uz članak 50.

Obrazloženje kao uz članke 44.-48.

Uz članke 51. i 52.

Imajući u vidu da je Promjenom Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 76/10.) propisano da odluku iz članka 7. stavka 3., 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 56/90., 135/97., 8/98. - pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. - pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. - pročišćeni tekst, 55/01. - ispravak, 76/10., 85/10. - pročišćeni tekst) Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika, te da je propisano da Hrvatski sabor donosi državni proračun većinom glasova svih zastupnika, ovim se odredbama predlaže usklađivanje Poslovnika Hrvatskoga sabora sa člankom 7. stavcima 6. i 7. te člankom 91. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske. Također, predlaže se dopuna čl. 227. Poslovnika Hrvatskoga sabora odredbom da dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika Hrvatski sabor donosi, među ostalim, i prethodnu odluku o udruživanju Republike Hrvatske u saveze s drugim državama, odnosno njenom razdruživanju, kako bi se uskladila sa člankom 142. stavcima 3. i 6. Ustava Republike Hrvatske. Isto tako, predlaže se usklađivanje odredbe s člankom 126. Ustava Republike Hrvatske.

Uz članke 53. i 54.

Na sustavan i pregledan način uređuje se postupak glasovanja na plenarnoj sjednici.

Uz članak 55.

Odredbama se predlaže da, prigodom poimeničnog glasovanja i tajnog glasovanja, zastupnike proziva i glasove broji odnosno pomaže predsjedatelju kod provedbe tajnog glasovanja, umjesto tajnika Sabora, tajnik plenarne sjednice.

Uz članak 56.

Odredbom se predlaže urediti postupak tajnog glasovanja na sjednici Sabora preciziranjem odredaba o važećim i nevažećim glasačkim listićima.

Uz članak 57.

Kako je dodanim člancima 229.a, 229.b i 229.c na sustavan i pregledan način uređeno glasovanje na plenarnoj sjednici, bilo je potrebno izbrisati članak 238.a.

Uz članak 58.

Odredbom se predlaže odrediti rok u kojem zastupnik može intervenirati u prijepis tonske snimke koja se odnosi na njegov govor bez unošenja bitnih izmjena u tekst govora.

Uz članak 59.

Radi cjelovitog i pravovremenog izvješćivanja zastupnika i javnosti o radu Sabora, predlaže se glasilo i druge publikacije te druge službene dokumente objavljivati putem Interneta, odnosno audiovizualnih i multimedijalnih sredstava.

Uz članak 60.

Odredbama ovoga članka propisuje se prestanak važenja Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora danom stupanja na snagu ove Odluke.

Uz članak 61.

Odredbom se propisuje stupanje na snagu ove Odluke.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ODLUKE I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 4. sjednici održanoj 23. svibnja 2012. godine u prvom čitanju raspravio Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskoga sabora, uz zaključak da se prihvaća Prijedlog odluke te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja iznesena u raspravi upute predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga odluke.

U članku 7. Prijedloga nije potrebno posebno navoditi kako Klub zastupnika ima pravo zaposliti „iz Stručne službe Sabora ili izvan nje“, jednog službenika na poslovima tajnika Kluba, odnosno na svakih 15 članova Kluba po jednog službenika, stoga je prihvaćen prijedlog zastupnika Davorina Mlakara te su brisane riječi: „iz Stručne službe Sabora ili izvan nje“.

Kako su prihvaćene primjedbe i sugestije na Prijedlog odluke vezane za „najavu zahtjeva za mišljenje o povredi Poslovnika“, bilo je potrebno nomotehnički uskladiti tekst odredbe članka 45. s odredbom članka 47. ovog Prijedloga.

Obzirom na brojne primjedbe na Prijedlog odluke, a koje su se odnosile na „najavu zahtjeva za mišljenje o povredi Poslovnika Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav“, predlagatelj je uredio postupak propisan za povredu Poslovnika na način da na sjednici Sabora zastupnik može dobiti riječ samo da bi upozorio na povredu Poslovnika. O istaknutoj povredi Poslovnika predsjedavajući plenarne sjednice daje svoje konačno objašnjenje. Međutim, zastupnik koji nije zadovoljan objašnjenjem predsjedavajućeg, neposredno po danom objašnjenju, može najaviti podnošenje zahtjeva za mišljenje o povredi Poslovnika Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav, koji je mišljenje dužan dostaviti u roku od 24 sata od zaprimanja zahtjeva. O mišljenju Odbora Sabor odlučuje bez rasprave. S ciljem odgovornog korištenja instituta povrede Poslovnika, predlaže se da zastupnik koji najavi, a ne podnese zahtjev Odboru u predviđenom roku, gubi pravo govoriti o navedenoj povredi Poslovnika do kraja tekuće, odnosno na idućoj sjednici Sabora.

Prihvaćene su i sugestije predsjednika Sabora Borisa Šprema i zastupnika Dragutina Lesara, a koje se odnose na odredbu članka 5. Prijedloga. Naime, obzirom na praksu rada Hrvatskoga sabora, ukazala se potreba za preciznijom evidencijom dolazaka zastupnika. Naime, bilo je potrebno na precizniji način odrediti radnju zastupnika kojom on potvrđuje svoj dolazak u Hrvatski sabor. Uređenjem predmetne odredbe na ovaj način omogućilo bi se lakše evidentiranje i kontrola dolazaka zastupnika.

Također, prihvaćen je i prijedlog zastupnice Ane Lovrin da se na sustavan način i na jednom mjestu uredi postupak glasovanja na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora što je određeno odredbama članaka 53., 54., 55. i 58. ovog Prijedloga.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ODLUKE KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U raspravi je istaknuta primjedba kako ukidanje instituta netočnog navoda ograničava pravo na govor i na iznošenje vlastitog mišljenja o bilo kojoj temi i u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja sjednice Hrvatskoga sabora. Predlagatelj smatra kako primjedba nije osnovana iz razloga što je dosadašnje korištenje instituta ispravka netočnog navoda bilo u suprotnosti s odredbama Poslovnika Hrvatskoga sabora, posebice što se na taj način omogućavalo zastupniku govoriti o jednoj temi nekoliko puta i dulje od vremena propisanog Poslovníkom. Potrebno je istaknuti kako će ispraviti netočan navod biti omogućeno kroz institut replike koji institut je demokratičniji i kvalitetniji te omogućuje dvosmjernu komunikaciju. Osim toga, institut replike će sada moći koristiti zastupnik kako bi odgovorio na navod predstavnika Vlade i predstavnika kluba zastupnika što nije bilo moguće važećim odredbama Poslovnika. Na taj način će se omogućiti kvalitetnija i obuhvatnija rasprava o temama koje budu uvrštene na dnevni red plenarne sjednice.

Istaknuta primjedba kako bi radnopravne odnose službenika bilo potrebno regulirati nekim drugim propisom kao *lex specialis*, a ne odredbama Poslovnika, te kako se na taj način znatno odstupa od pravne prakse, nije osnovana. Naime, važeća odredba članka 30. Poslovnika Hrvatskoga sabora regulira pravo zapošljavanja službenika na određene poslove u klubove zastupnika Hrvatskoga sabora. Odredbama dodanih članaka 30.a i 30.b Prijedloga upravo je na određeni način razrađena spomenuta odredba te istovremeno usklađena sa zakonom kojim je reguliran pravni položaj državnih službenika.

Također nije prihvaćeno mišljenje da se izmijeni odredba Poslovnika kojom se regulira imunitet zastupnika obzirom da nije moguće, posebno vodeći računa o pravnoj sigurnosti, izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskoga sabora zadirati u prava koja su (na drugačiji način) regulirana i zaštićena odredbama Ustava Republike Hrvatske.

Prijedlog da se ovim izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskoga sabora regulira i pitanje pravnog položaja saborskih izaslanstava predlagatelj nije prihvatio. To stoga što će navedeno pitanje biti na odgovarajući način regulirano kada Hrvatski sabor donese zakon kojim će se regulirati odnos Sabora i Vlade vezano za europska pitanja.

Istaknuta je i primjedba kako bi ovim izmjenama i dopunama bilo potrebno propisati rok unutar kojega bi Vlada morala dati svoje mišljenje na pojedini propis kada ona nije predlagatelj jer dosadašnje rješenje u vidu „obavezna dostaviti mišljenje Saboru do početka rasprave u radnim tijelima Sabora“, nije dovoljno precizno određeno. Nadalje, odrediti rok u kojemu su radna tijela Sabora obvezna razmotriti svako pitanje iz svog djelokruga, uvrštavanjem navedenih akata na dnevni red sjednice radnih tijela, odrediti naziv, djelokrug i pitanje vanjskih članova pojedinih radnih tijela i slično. Predlagatelj je mišljenja kako su upravo važećim odredbama Poslovnika Hrvatskoga sabora na sustavan i jasan način

regulirana navedena pitanja te kako ih stoga nije potrebno mijenjati i dopunjavati ovim Prijedlogom.

ODREDBE POSLOVNIKA HRVATSKOGA SABORA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU**Članak 3.**

Sabor saziva na prvu, konstituirajuću sjednicu Predsjednik Republike.

Do izbora predsjednika Sabora sjednici privremeno predsjedava predsjednik Sabora iz prethodnog saziva.

Predsjedatelj ima do izbora predsjednika Sabora sva prava i dužnosti predsjednika Sabora u pogledu predsjedanja sjednicom.

Nakon izbora predsjednika Sabora, izabrani predsjednik Sabora preuzima predsjedanje sjednicom.

Članak 5.

Na konstituirajućoj sjednici Sabor bira Mandatno-imunitetno povjerenstvo i predsjednika Sabora.

Osim predsjednika Sabora na konstituirajućoj sjednici Sabor može birati i potpredsjednike Sabora, tajnika i zamjenika tajnika Sabora i Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove.

Pravo podnošenja prijedloga odluka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, na konstituirajućoj sjednici, imaju klubovi zastupnika.

Članak 9.

Danom konstituiranja Sabora zastupnik počinje obnašati zastupničku dužnost i do dana prestanka mandata ima prava i dužnosti zastupnika utvrđena Ustavom, zakonom i ovim Poslovnikom.

Zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost danom kada Sabor utvrdi zakonske pretpostavke za primjenu instituta zamjenjivanja i davanjem prisege.

Odluke iz stavka 2. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Članak 13.

Nakon dane prisege zastupnika, izbora predsjednika i potpredsjednika Sabora, tajnika i zamjenika tajnika Sabora te Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove, Klub zastupnika

parlamentarne većine, odnosno koalicija stranaka parlamentarne većine, predlaže dnevni red radnog dijela konstituirajuće sjednice.

Članak 23.

Zastupnik ima imunitet od dana konstituiranja Sabora do prestanka zastupničkog mandata.

Kad se steknu uvjeti za pritvor zastupnika ili za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika, ovlašteno državno tijelo obvezno je prethodno zatražiti za to odobrenje Sabora.

Zahtjev za odobrenje pritvora, odnosno za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika, ovlašteno državno tijelo podnosi predsjedniku Sabora radi upućivanja Mandatno-imunitetnom povjerenstvu.

Članak 30.

Klubovi zastupnika obvezni su o svom osnivanju izvijestiti tajnika Sabora, priložiti svoja pravila rada te podatke o članovima. Tajnik Sabora osigurat će klubovima zastupnika, razmjerno broju članova kluba, prostorne i druge tehničke uvjete za rad (dvoranu za sjednice, prijepis, umnožavanje, dostavu materijala i drugo).

Klub zastupnika ima pravo zaposliti djelatnika na poslovima tajnika kluba, u pravilu iz Stručne službe Sabora. Iznimno, klub zastupnika ima pravo, na određeno vrijeme, zaposliti djelatnika na poslovima tajnika kluba izvan djelatnika Stručne službe Sabora a na teret sredstava Sabora.

Klubovi zastupnika mogu zaposliti jednog, a na svakih sljedećih 15 članova kluba i više djelatnika na poslovima savjetnika, iz Stručne službe ili izvan nje, a na teret sredstava Sabora.

Savjetnik iz stavka 3. ovoga članka mora ispunjavati uvjete u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Članak 40.

Tajnik sabora ima zamjenika.

Zamjenik tajnika Sabora je tajnik plenarne sjednice Sabora.

Zamjenik tajnika Sabora pomaže predsjedniku Sabora u pripremanju i organiziranju sjednica Sabora, a obavlja i druge poslove utvrđene ovim Poslovníkom ili koje mu povjeri predsjednik Sabora.

Zamjenik tajnika Sabora koordinira rad djelatnika Stručne službe Sabora koji rade na pripremanju sjednica Sabora.

Zamjenik tajnika Sabora zamjenjuje tajnika Sabora u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

Za svoj rad zamjenik tajnika Sabora odgovoran je Saboru a za poslove koje obavlja dok zamjenjuje tajnika Sabora odgovoran je i tajniku.

Članak 53.

Sjednici radnog tijela Sabora treba biti nazočan član Vlade, državni tajnik, zamjenik državnog tajnika u središnjem državnom uredu ili pomoćnik ministra kad se na sjednici razmatra prijedlog ili mišljenje Vlade, a čelnik tijela državne uprave kad se na sjednici razmatra pitanje iz njihova djelokruga.

Predsjednik radnog tijela Sabora obvezan je predstavnike tijela iz stavka 1. ovoga članka izvijestiti o mjestu i vremenu održavanja sjednice.

Predstavnik Vlade, odnosno tijela državne uprave ima pravo na sjednici radnog tijela sudjelovati u raspravi.

Radno tijelo može odlučiti da će o pojedinom prijedlogu provesti raspravu i bez nazočnosti osoba iz stavka 1. ovoga članka i o tome obvezno izvješćuje Vladu i Sabor.

Članak 56.

Radna tijela Sabora su:

1. Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav,
2. Odbor za zakonodavstvo,
3. Odbor za vanjsku politiku,
4. Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost,
- 4.a Odbor za obranu,
5. Odbor za financije i državni proračun,
6. Odbor za gospodarstvo,
- 6.a Odbor za razvoj i obnovu,
7. Odbor za turizam,
8. Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina,
9. Odbor za pravosuđe,
10. Odbor za rad i socijalno partnerstvo,
- 10.a Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb,
11. Odbor za obitelj, mladež i šport,

12. Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske,
13. Odbor za ratne veterane,
14. Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo,
- 14.a Odbor za zaštitu okoliša,
15. Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu,
16. Odbor za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj,
- 16.a Odbor za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo,
17. Odbor za pomorstvo, promet i veze,
18. Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove,
19. Odbor za predstavke i pritužbe,
20. Odbor za međuparlamentarnu suradnju,
21. Odbor za europske integracije,
22. Odbor za informiranje, informatizaciju i medije,
23. Odbor za ravnopravnost spolova,
24. Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu,
25. Mandatno-imunitetno povjerenstvo.

Izaslanstvo Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe i Izaslanstvo Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini NATO-a imaju status radnog tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 57.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav:

- prati i razmatra provedbu Ustava Republike Hrvatske,
- razmatra načelna pitanja u vezi s usuglašavanjem zakonodavstva s Ustavom Republike Hrvatske,
- razmatra mišljenja i prijedloge ustavne naravi upućene Saboru,
- u postupku promjene Ustava Republike Hrvatske priprema prijedloge odgovarajućih akata,
- provodi postupak kandidiranja sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske i predlaganja za izbor Saboru,
- u postupku raspisivanja referendumata ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj priprema prijedloge odgovarajućih akata,
- rješava sporove o djelokrugu radnih tijela Sabora,
- prati provedbu Poslovnika Hrvatskoga sabora,
- predlaže donošenje i promjene Poslovnika Hrvatskoga sabora.
- razmatra načelna pitanja zaštite i ostvarivanja Ustavom Republike Hrvatske utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda te prava nacionalnih manjina.

U djelokrugu su Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- udruživanje, javna okupljanja i mirne prosvjede građana,
- biračko pravo, izbor zastupnika u Sabor, izbor predsjednika Republike, izbor za tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i referendum,
- pravni položaj vjerskih zajednica,
- uporabu i zaštitu grba, zastave i himne Republike Hrvatske i drugih državnih simbola, državne blagdane, nagrade i druga priznanja,
- opća pitanja ustavnosti i zakonitosti,
- javno informiranje,
- opća pitanja funkcioniranja političkog sustava,
- pitanja ustrojstva i djelokruga državnih tijela, osnivanja, ustrojstva, djelokruga i načina rada tijela državne uprave,
- pitanja i odnose iz djelokruga državne uprave te pitanja ostvarivanja zakonitosti u radu tijela državne uprave,
- izvješća državnih tijela državne uprave o primjeni zakona i o općim problemima državne uprave,
- temeljna pitanja vlasničkih odnosa,
- ustrojstvo, djelokrug i način rada pučkog pravobranitelja,
- obavlja i druge poslove određene ovim Poslovnikom.

Članak 60.

Odbor za zakonodavstvo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još 9 članova Odbora imenuje se i to: 6 iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika te po jedan iz reda predstavnika sindikata više razine, udruge poslodavaca i uglednih pravnika iz prakse.

Članak 63.

U djelokrugu su Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- ustrojstvo i djelokrug tijela državne uprave u području unutarnjih poslova,
- državljanstvo i osobni status građana,
- državnu i javnu sigurnost, sigurnost prometa, zaštitu od požara i elementarnih nepogoda,
- nadzor nad zakonitošću rada Ureda za nacionalnu sigurnost i Službe za zaštitu ustavnog poretka naročito u pogledu ostvarivanja Ustavom Republike Hrvatske i zakonom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda, pravnih osoba, državnih i drugih tijela, te prava i sloboda utvrđenih normama međunarodnog prava,

- daje mišljenje o imenovanju čelnika sigurnosnih službi u skladu s Ustavom,
- izvješća državne revizije, financijske policije i kriminalističke policije u dijelu koji se odnosi na nepravilnosti u financijskom poslovanju državnih tijela,
- druga pitanja unutarnje politike i nacionalne sigurnosti.

Članak 65.

U djelokrugu su Odbora za financije i državni proračun poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- sustav financiranja javnih potreba u Republici Hrvatskoj,
- državni proračun, završni račun državnog proračuna i fondove,
- izvješća Državnog ureda za reviziju o obavljenim revizijama,
- porezni sustav i poreznu politiku,
- financijske odnose s inozemstvom,
- devizni sustav,
- kreditne odnose s inozemstvom,
- carinski sustav,
- kreditni i bankarski sustav,
- državni trezor i riznicu,
- vrijednosne papire,
- novčani i monetarni sustav,
- Hrvatsku narodnu banku,
- sustav osiguranja imovine i osoba te druga pitanja proračuna i financija,
- pitanje ustrojstva, djelokruga i načina rada državne revizije i Financijske agencije.

Članak 67.

U djelokrugu su Odbora za gospodarstvo poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- osnove gospodarskog sustava i osiguranje uvjeta za djelovanje tržišta i zaštitu tržišnog natjecanja,
- usklađivanje i unapređivanje gospodarskog života,
- robne zalihe i tekuća gospodarska kretanja,
- elektroprivredu, brodogradnju i druge industrijske grane,
- restrukturiranje i vlasničku pretvorbu,
- osiguranje uvjeta za ulaganje stranih partnera i gospodarske odnose s inozemstvom.

Odbor za razvoj i obnovu

Članak 68.a

U djelokrugu su Odbora za razvoj i obnovu poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- koncepciju i strategiju gospodarskog razvoja Republike Hrvatske,
- gospodarski razvoj svih krajeva Republike Hrvatske, a posebice onih koji zaostaju u gospodarskom razvoju,
- obnovu i razvoj područja na kojima su se odvijale ratne operacije ili koja su neposredno pogođena ratnim razaranjima i pustošenjima,
- obnovu ratom razrušenih gospodarskih objekata,
- gospodarske čimbenike, razvoj poduzetništva, investicijska ulaganja od osobitog značaja za Republiku Hrvatsku,
- druga pitanja gospodarske politike, obnove i razvoja.

Članak 68.b

Odbor za razvoj i obnovu ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još do 6 članova Odbora može se imenovati: po jedan iz reda predstavnika sindikata više razine, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, te dva predstavnika znanstvenih i stručnih institucija.

Članak 70.

Odbor za turizam ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova.

Članak 72.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ima predsjednika, potpredsjednika i 13 članova iz reda zastupnika a još 6 članova može se imenovati i to: dva iz reda predstavnika vjerskih zajednica, (jedan predstavnik Katoličke crkve i jedan predstavnik svih drugih vjerskih zajednica), dva predstavnika udruga za zaštitu ljudskih prava te dva predstavnika interesnih udruga žena i mladih.

U Odboru mora biti najmanje jedan zastupnik izabran iz reda svake nacionalne manjine, koja ima zastupnika u Saboru.

Članak 73.

U djelokrugu su Odbora za pravosuđe poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- osnivanje, ustrojstvo, djelokrug i način rada sudova,
- osnivanje, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnog odvjetništva,
- osnivanje, ustrojstvo, djelokrug i način rada prekršajnih sudova i drugih tijela ovlaštenih za vođenje prekršajnog postupka,
- ustrojstvo, djelokrug i način rada Državnoga sudbenog vijeća,
- davanje prethodnog mišljenja u postupku izbora i razrješenja predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
- davanje prethodnog mišljenja o imenovanju i razrješenju Glavnoga državnog odvjetnika Republike Hrvatske,
- davanje mišljenja Državnom sudbenom vijeću u postupku imenovanja i razrješenja sudaca,
- traženje pokretanja i provođenje postupka kandidiranja za članove Državnoga sudbenog vijeća i predlaganje za izbor Saboru,
- utvrđivanje postojanja razloga za razrješenje člana Državnoga sudbenog vijeća prije isteka vremena na koje je izabran i podnošenje prijedloga za razrješenje,
- traženje pokretanja postupka kandidiranja za članove Državnoodvjetničkog vijeća od strane Glavnoga državnog odvjetnika i dekana pravnih fakulteta,
- utvrđivanje kandidata za člana Državnoodvjetničkog vijeća iz reda Sabora,
- utvrđivanje postojanja razloga za razrješenje člana Državnoodvjetničkog vijeća prije isteka vremena na koje je izabran i podnošenje prijedloga za razrješenje,
- ustrojstvo, djelokrug i način rada javnog bilježništva,
- ustrojstvo i način rada odvjetništva,
- pitanja vlasničkih i drugih stvarnopravnih odnosa, obveznih i drugih građanskopravnih odnosa,
- uređivanje kaznenoga materijalnog i postupovnog prava te prekršajnog prava i izvršavanje kaznenih sankcija,
- pitanja amnestije i pomilovanja,
- uređivanje sudskih postupaka,
- druga pitanja pravosuđa.

Odbor za pravosuđe razmatra izvješća o radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te ako ocijeni da su se zato stekli zakonom propisani uvjeti može potaknuti pokretanje postupka za razrješenje Glavnoga državnog odvjetnika u skladu sa zakonom.

Odbor za rad i socijalno partnerstvo

Članak 75.

U djelokrugu su Odbora za rad i socijalno partnerstvo poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- rad i radnopravni status zaposlenih u javnom i privatnom sektoru te zapošljavanje i stambenu politiku,
- mirovinska osiguranja,
- prava osoba s invaliditetom,
- uređivanje radnog prostora i zaštitu na radu,
- uređivanje i razvoj sustava dvostranog i trostranoga socijalnog dijaloga,
- zaštitu prava bivših političkih zatvorenika.

Članak 76.

Odbor za rad i socijalno partnerstvo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još do 6 članova može se imenovati i to: dva iz reda predstavnika sindikata više razine, jedan iz Hrvatske udruge poslodavaca, jedan iz Hrvatske gospodarske komore, jedan iz Hrvatske obrtničke komore.

Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb

Članak 76.a

U djelokrugu su Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- zdravstvenu zaštitu i organizaciju zdravstvene službe,
- suzbijanje bolesti ovisnosti,
- socijalnu skrb,
- zaštitu prognanih i raseljenih osoba,
- zaštitu starih i imovinski nezbrinutih osoba te druga pitanja socijalne politike i zdravstva.

Članak 76.b

Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još 6 članova Odbora može se imenovati, i to: jedan iz Hrvatske liječničke komore, jedan iz Hrvatske komore medicinskih sestara, tri iz reda stručnjaka u području zdravstva i jedan iz reda stručnjaka u području socijalne skrbi.

Odbor za obitelj, mladež i šport

Članak 77.

U djelokrugu su Odbora za obitelj, mladež i šport poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- brak, obitelj i skrbništvo, posebnu zaštitu djece i materinstva i mladeži,
- kvalitetu života mladih i njihovo sudjelovanje u svim djelatnostima društva,
- zaštitu djece i mladeži od svih oblika ovisnosti,
- zaštitu žena na radu,
- planiranje obitelji i demografsku obnovu,
- šport.

Članak 78.

Odbor za obitelj, mladež i šport ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova.

Članak 80.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još do 4 člana Odbora može se imenovati iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

Članak 84.

Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još dva člana Odbora može se imenovati iz reda znanstvenih i stručnih djelatnika.

Odbor za zaštitu okoliša

Članak 84.a

U djelokrugu su Odbora za zaštitu okoliša poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u područjima koja se odnose na:

- temeljna rješenja zaštite i promicanja sveukupnih djelatnosti zaštite okoliša, sukladno svjetskim kriterijima,
- mjere praćenja, očuvanja i unapređivanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih dobara (more, voda, zrak, tlo, rudno blago, biljni i životinjski svijet) u odnosu na gospodarski razvitak,

- mjere korištenja i upravljanja pojedinim dijelovima okoliša, a posebice glede posebno zaštićenih dijelova prirode,
- praćenje i proučavanje pitanja nuklearne i radiološke sigurnosti radi osiguranja visoke razine te sigurnosti i djelotvorne zaštite ljudi i okoliša od ionizirajućih zračenja,
- poticanje mjera za saniranje postojećeg stanja devastacije okoliša i daljnje sprječavanje onečišćenja radi promicanja kvalitete življenja i zdravlja ljudi (zbrinjavanje komunalnog i industrijskog otpada, zbrinjavanje opasnog otpada, gospodarenje sekundarnim sirovinama),
- pritužbe upućene Saboru kojima se ukazuje na štetne radnje glede devastacije okoliša te ispitivanje njihove utemeljenosti.

Članak 84.b

Odbor za zaštitu okoliša ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još tri člana mogu se imenovati iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

Odbor za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj

Članak 87.

U djelokrugu su Odbora za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u području poljoprivrede, morskog i slatkovodnog ribarstva, marikulture, veterinarstva, sela, seljaštva i ruralnog razvoja.

Članak 88.

Odbor za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još tri člana Odbora može se imenovati iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

Odbor za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo

Članak 88.a

U djelokrugu su Odbora za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u području regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Članak 88.b

Odbor za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika, a još tri člana Odbora može se imenovati iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

Odbor za pomorstvo, promet i veze

Članak 89.

U djelokrugu su Odbora za pomorstvo, promet i veze poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u području pomorstva, prometa i veza te zaštite mora od onečišćenja s brodova, obalne straže i gospodarskog i socijalnog razvoja otoka.

Članak 90.

Odbor za pomorstvo, promet i veze ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz reda zastupnika a još pet članova Odbora može se imenovati i to: jedan znanstveni djelatnik iz područja telekomunikacija, jedan znanstveni djelatnik iz područja pomorstva, jedan stručni djelatnik iz područja željeznica, jedan stručni djelatnik iz područja cestovnog prometa i jedan stručni djelatnik iz područja pošta.

Članak 91.

Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove:

- priprema i podnosi Saboru prijedlog za izbor i razrješenje predsjednika, potpredsjednika i članova radnih tijela Sabora,
- predlaže imenovanje i opoziv predstavnika Sabora u određena državna i druga tijela i udruge,
- predlaže izbor, imenovanja, razrješenja i opoziv drugih dužnosnika koje bira, odnosno imenuje Sabor, ako zakonom nije drukčije određeno,
- utvrđuje i Saboru podnosi prijedloge propisa o materijalnim pravima zastupnika u Saboru,
- u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnoga radnog tijela u području koje se odnosi na radne odnose, plaće i druga primanja dužnosnika,
- donosi pojedinačna rješenja o stalnoj novčanoj naknadi i drugim primanjima zastupnika te plaćama dužnosnika koje imenuje i razrješuje Sabor i njegova radna tijela, ako zakonom nije drukčije određeno,
- donosi odluke o mjerilima za utvrđivanje primanja i naknadama troškova znanstvenim, stručnim i javnim djelatnicima koji su članovi radnih tijela Sabora ili su uključeni u njihov rad,

- donosi pojedinačna rješenja o mjesečnoj novčanoj naknadi znanstvenim, stručnim i javnim djelatnicima, koji su članovi radnih tijela Sabora,
- obavlja i druge poslove određene ovim Poslovníkom.

Članak 98.

U djelokrugu su Odbora za informiranje, informatizaciju i medije poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti matičnog radnog tijela u području informiranja, pisanih i elektroničkih medija, a posebice:

- razmatra pitanja komuniciranja, informiranja i medija o kojima odlučuje Sabor,
- prati, potiče i sudjeluje u donošenju zakona o pisanim i elektroničkim medijima (tisak, radio, televizija, Internet),
- poticanje nastanka, oblikovanja i potpisivanja relevantnih međunarodnih dokumenata o informiranju i medijima,
- praćenje primjene međunarodnih dokumenata o informiranju i medijima i praćenje rada odbora za medije i/ili informiranje drugih zemalja,
- zaštita prava na informiranje i informaciju, zaštita intelektualnog vlasništva, zaštita privatnosti na elektroničkim medijima.
- poticanje prava na informiranje, informaciju i komuniciranje novim tehnologijama i sredstvima elektroničkog komuniciranja (Internet, elektronička trgovina, Internet edukacija),
- promicanje tehničke kulture i međunarodne tehničke suradnje glede uporabe računala i računalnog umrežavanja (Internet),
- usklađivanje, poticanje i unaprjeđenje gospodarstva temeljenog na informacijskim tehnologijama,
- praćenje postojećih, predlaganje i poticanje korištenja novih tehnologija informiranja u radu Sabora i o radu Sabora,
- suradnja s udrugama, medijima, znanstvenim institucijama, povjerenstvima Vlade i Predsjednika Republike, koja razmatraju djelatnost komunikacije, informiranja i medija.

Članak 109.

Vlada određuje člana Vlade, državnog tajnika i zamjenika državnog tajnika u središnjem državnom uredu za svog predstavnika u Saboru povodom rasprave o prijedlogu zakona i drugih akata.

Predstavnik Vlade, nazočan sjednicama Sabora i radnih tijela Sabora, sudjeluje u njihovom radu, iznosi stajališta Vlade, daje obavijesti i stručna objašnjenja, izjašnjava se o podnesenim amandmanima ako je za to ovlašten, te obavještava Vladu o stajalištima i mišljenjima Sabora, odnosno radnih tijela.

Ako na raspravi nije nazočan predstavnik Vlade, Sabor ili radno tijelo može, smatra li da je nazočnost predstavnika Vlade nužna, raspravu prekinuti ili odgoditi. O tome će Sabor odlučiti bez rasprave.

U raspravi u Saboru i radnim tijelima, osim predstavnika Vlade, mogu sudjelovati i drugi njezini članovi.

Članak 139.

Ako se prijedlogom zakona stvaraju materijalne obveze, Sabor ne može odlučivati o prijedlogu zakona prije nego, na temelju izvješća Odbora za financije i državni proračun, utvrdi da se za ispunjenje tih obveza mogu osigurati financijska sredstva.

Članak 140.

Ako su u prijedlogu zakona obuhvaćena pojedina pitanja koja su u djelokrugu drugih radnih tijela, prijedlog u pogledu tih pitanja mogu razmotriti i ova radna tijela.

Radna tijela, osim Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, koja su, uz matično, razmatrala prijedlog zakona dostavljaju svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge matičnom radnom tijelu, vodeći računa kako bi matično radno tijelo moglo raspraviti njihova mišljenja i stajališta.

Članak 141.

Kad razmotri prijedlog zakona, matično radno tijelo podnosi svoje izvješće Saboru s mišljenjem, primjedbama i prijedlozima iznesenim u tijeku njegovog razmatranja.

Matično radno tijelo će razmotriti mišljenja, primjedbe i prijedloge koje su mu dostavila druga radna tijela koja su razmatrala prijedlog. U izvješću, koje podnosi Saboru, matično radno tijelo izražava i svoje stajalište o mišljenju, primjedbama i prijedlozima tih radnih tijela.

Članak 164.

Amandman se upućuje predsjedniku Sabora do kraja rasprave na sjednici Sabora o konačnom prijedlogu zakona.

Usmena zastupnička pitanja

Članak 180.

Usmena pitanja Vladi, odnosno pojedinom članu Vlade zastupnici mogu postavljati na sjednicama za vrijeme »Aktualnog prijepodneva«.

Aktualno prijepodne« održava se na početku svake sjednice Sabora prije prelaska na prvu točku dnevnog reda. U »Aktualnom prijepodnev« zastupnici organizirani u klubove zastupnika mogu postaviti ukupno 40 pitanja, a nezavisni zastupnici koji nisu izabrani na listi političke stranke, zastupnici nacionalnih manjina koji nisu organizirani u klub zastupnika te po jedan zastupnik političkih stranaka koji nemaju klub zastupnika mogu postaviti pitanje na svakoj drugoj sjednici.

Broj pitanja koja mogu postaviti zastupnici pojedinog kluba zastupnika određuje se razmjerno broju članova pojedinog kluba u odnosu na ukupni broj zastupnika na način da se broj članova pojedinog kluba podijeli s četiri s time da se pri izračunu rezultat 0,50 i više korigira na više.

Zastupnik može postaviti jedno pitanje. Ono mora biti kratko i jasno formulirano i u pravilu takvo da se na njega može odgovoriti odmah i bez pripreme.

Zastupnik može izraziti zadovoljstvo ili nezadovoljstvo odgovorom na zastupničko pitanje iznašanjem razloga u trajanju do jedne minute.

Ako je nezadovoljan odgovorom zastupnik može zatražiti da mu Vlada, odnosno ministar dostavi pisani odgovor.

Tijekom »Aktualnog prijepodneva« zastupnik ne može zatražiti riječ da bi odgovorio na navod ili ispravio netočan navod iznesen u zastupničkom pitanju drugog zastupnika ili koji je u odgovoru na zastupničko pitanje iznio predsjednik ili član Vlade.

Postavljanje pitanja ne može trajati dulje od dvije minute.

Članak 208.

Predsjedatelj daje zastupnicima riječ po redosljedu kojim su se prijavili.

Neovisno o redosljedu zastupnik može dobiti riječ kada želi govoriti o povredi Poslovnika, kada želi ispraviti navod za koji drži da je netočan te za repliku.

Govornika može opomenuti ili prekinuti u govoru samo predsjedatelj. Predsjedatelj se brine da govornik ne bude ometan ili spriječen u svom govoru.

Članak 209.

Zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika predsjedatelj daje riječ čim je ovaj zatraži. Govor toga zastupnika ne može trajati dulje od jedne minute, a zastupnik odmah mora navesti članak Poslovnika o čijoj povredi govori. Predsjedatelj je dužan poslije iznesenog prigovora dati objašnjenje. Ako zastupnik nije zadovoljan danim objašnjenjem, može zatražiti da o tome dostavi mišljenje Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav u roku od 24 sata. O mišljenju Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Sabor odlučuje bez rasprave.

Ako zastupnik zatraži riječ da bi ispravio netočan navod, predsjedatelj će mu dati riječ čim završi govor onoga koji je iznio navod. Zastupnik se u svom govoru mora ograničiti na ispravak, u protivnom će mu predsjedatelj oduzeti riječ, a zastupnikov govor ne može trajati dulje od jedne minute.

Ako zastupnik zatraži riječ da bi odgovorio na navod (replika), predsjedatelj će mu dati riječ čim završi govor onoga koji je navod iznio. Replika zastupnika, odnosno odgovor na repliku ne mogu trajati dulje od dvije minute.

Zastupnik može ispraviti netočan navod (o iznesenim činjenicama) i odgovoriti na izlaganje (replika) samo jedanput i to na osnovno izlaganje.

Zastupnik ne može odgovoriti na izlaganje predsjedatelja.

Zastupnik ne može zatražiti riječ da bi odgovorio na navod iz izlaganja (replika) predstavnika Vlade i predstavnika kluba zastupnika.

Zastupnik ne može zatražiti riječ da bi odgovorio na navod iz izlaganja zbog kojeg je predsjedatelj izrekao govorniku stegovnu mjeru.

Članak 214.

Zastupniku se izriče opomena ako:

- se u svom govoru ne drži teme o kojoj se raspravlja,
- govori, a nije dobio odobrenje predsjedatelja,
- svojim upadicama ili na drugi način ometa govornika,
- se javi za povredu Poslovnika ili ispravak netočnog navoda, a započne govoriti o drugoj temi za koju nije dobio riječ,
- omalovažava ili vrijeđa predsjedatelja ili druge zastupnike,
- svojim ponašanjem odstupa od općih pravila ponašanja u Saboru,
- na drugi način remeti red na sjednici.

Članak 220.

Prije početka sjednice zastupnici se upisuju u knjigu nazočnih sjednici.

Članak 223.a

Tijekom sjednice Sabora predsjednik ili potpredsjednik kluba zastupnika te drugi predstavnik kluba zastupnika, ako oni nisu nazočni, može zatražiti stanku za sastanak kluba.

Predsjednik ili potpredsjednik kluba zastupnika te drugi predstavnik kluba zastupnika, ako oni nisu nazočni, dužan je iznijeti razloge zbog kojih traži stanku i prijedlog duljine njezina trajanja, u izlaganju ne duljem od dvije minute.

Predsjedavajući sjednicom Sabora odobrit će stanku s time da za stanku ne može odrediti vrijeme kraće od deset niti dulje od trideset minuta.

Nakon stanke predsjednik ili potpredsjednik kluba zastupnika te drugi predstavnik kluba zastupnika, ako oni nisu nazočni, obrazložiti će stajalište kluba u izlaganju ne duljem od pet minuta.

Na izlaganje predsjednika ili potpredsjednika kluba zastupnika te drugog predstavnika kluba zastupnika, ako oni nisu nazočni, nije dozvoljena replika, a može se ispraviti netočan navod.

Članak 226.

Zakone, odluke, rezolucije, zaključke i druge akte Sabor donosi većinom glasova, ukoliko je na sjednici Sabora nazočna većina zastupnika, osim ako Ustavom Republike Hrvatske nije drukčije određeno.

Većinom glasova svih zastupnika, Sabor donosi:

- odluke da se pristupi promjeni Ustava Republike Hrvatske, kao i utvrđivanje nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske,
- zakone (organski zakoni) kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Strategiju nacionalne sigurnosti i Strategiju obrane Republike Hrvatske,
- odluke o davanju povjerenja predsjedniku i članovima Vlade, odnosno o iskazivanju nepovjerenja predsjedniku Vlade, Vladi u cjelini ili pojedinom članu Vlade,
- odluku o raspuštanju Sabora,
- Poslovnik Sabora.

Članak 227.

Dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika Sabor:

- donosi Ustav Republike Hrvatske i promjenu Ustava Republike Hrvatske,
- potvrđuje međunarodne ugovore kojima se međunarodnoj organizaciji ili savezu daju ovlasti izvedene iz Ustava Republike Hrvatske,
- donosi Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske,
- donosi odluku iz članka 7. stavka 2. i članka 8. Ustava Republike Hrvatske,
- donosi ustavne zakone (organski zakoni) kojima se uređuju prava nacionalnih manjina.
- donosi odluku o pokretanju postupka za utvrđivanje posebne odgovornosti Predsjednika Republike.

Glasovanje

Članak 229.

Glasovanje na sjednici je javno, osim ako ovim Poslovníkom nije određeno da se glasuje tajno.

Javno glasovanje provodi se dizanjem ruke, poimeničnim ili elektroničkim glasovanjem.

Poimenično glasovanje provodi se kada to zatraži klub zastupnika ili predlagatelj akta.

Glasovanje dizanjem ruke provodi se na način da predsjedatelj prvo poziva zastupnike da se izjasne tko je »za« prijedlog, zatim tko je »protiv« prijedloga, te tko se »uzdržao« od glasovanja.

Kod utvrđivanja dnevnog reda glasuje se »za« ili »protiv«.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako se prilikom glasovanja o amandmanu za njegovo prihvaćanje izjasni manje od polovice nazočnih zastupnika, predsjedatelj može odmah konstatirati da je amandman odbijen.

Poimenično glasovanje provodi se tako da svaki prozvani zastupnik ustane i izgovara »za« ili »protiv« prijedloga, odnosno »uzdržan«.

Kad je prozivanje završeno, ponovno se prozivaju oni zastupnici za koje u popisu zastupnika nije zabilježeno da su glasovali.

Zastupnike proziva i glasove broji tajnik Sabora

Članak 233.

Predsjedatelju kod tajnog glasovanja uz tajnika Sabora pomaže i određeni broj zastupnika.

Zastupnici koji pomažu predsjedatelju u provođenju tajnog glasovanja predaju zastupnicima glasačke listiće. Predaju glasačkog listića bilježi na popisu zastupnika tajnik Sabora zaokruživanjem rednog broja ispred imena zastupnika kojemu je predan glasački listić.

Članak 236.

Zastupnik može glasovati samo jednim glasačkim listićem, i to osobno.

Zastupnik glasuje tako da na glasačkom listiću zaokružuje redni broj ispred imena kandidata za koga glasuje.

Glasački listić na kojem je zaokružen redni broj ispred imena većeg broja kandidata od broja koji se bira smatra se nevažećim.

Nevažeći je i nepopunjeni glasački listić, kao i listić na kojem su dopisana nova imena, odnosno glasački listić koji je tako popunjen da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koje je kandidate glasovao zastupnik.

Članak 238.a

Prigodom elektroničkog glasovanja svaki zastupnik potvrđuje nazočnost svojim identifikacijskim ključem prije svakog glasovanja.

Zastupnici koji se nalaze u dvorani, a nisu potvrdili nazočnost u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, smatraju se nenazočnima sjednici.

Elektroničko glasovanje provodi se na način da predsjedatelj poziva zastupnike da potvrde svoju nazočnost, a zatim da se pritiskom na odgovarajuću tipku izjasne »za« ili »protiv« prijedloga, odnosno da se uzdrže od glasovanja.

Predsjedatelj proglašava rezultat glasovanja na temelju kontrolnog ekrana.

Glas zastupnika koji je potvrdio nazočnost a nije prigodom glasovanja pritisnuo tipku »za«, »protiv« i »uzdržan« smatra se uzdržanim glasom.

Na zahtjev predstavnika kluba zastupnika provest će se glasovanje dizanjem ruke.

Elektroničko glasovanje ne može se provesti kod poimeničnog glasovanja.

Članak 249.

Sjednice se Sabora tonski snimaju.

Tajnik sabora dužan je omogućiti zastupnicima na njihov zahtjev uvid u prijepis tonske snimke sjednice.

Zastupnici mogu, u skladu s mogućnostima, dobiti prijepis tonske snimke sjednice u tiskanom ili elektroničkom obliku po vlastitom izboru.

Zastupnici i ostali koji su govorili na sjednici Sabora mogu redigirati svoje izlaganje bez unošenja bitnih izmjena u tekst govora.

U dvojbi o osnovanosti zahtjeva za ispravkom u prijepisu tonske snimke sjednice, odlučuje se na sjednici bez rasprave.

Članak 251.

Radi izvješćivanja zastupnika i javnosti o svom radu Sabor izdaje svoje glasilo i druge publikacije.

Glasilo Sabora »Izvešća Hrvatskoga sabora« objavljuje:

- prikaz osnovnih tema koje su predmet rasprave na sjednicama Sabora,
- pojedine prijedloge, odnosno konačne prijedloge zakona i drugih akata Sabora,
- pojedine tekstove donesenih zakona i drugih akata,
- zaključke Sabora i radnih tijela Sabora,
- poticaje, stajališta i mišljenja iznesene u vezi s temama o kojima se raspravlja i odlučuje u Saboru,
- akte Predsjednika Republike,
- sažete govore održane na sjednicama Sabora,
- zastupnička pitanja i odgovore Vlade,
- prikaz rada Vlade,
- kroniku značajnijih događanja u Saboru, Uredu Predsjednika Republike i Vladi,
- kroniku međuparlamentarne suradnje Sabora,
- životopise dužnosnika koje je izabrao, odnosno imenovao Sabor.

Radi cjelovitog izvješćivanja zastupnika i javnosti o svom radu Sabor će svoje glasilo i druge publikacije te službene dokumente učiniti dostupnim preko interneta, a kad se za to steknu uvjeti, preko audiovizualnih i multimedijalnih sredstava.